

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnina z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje števil. 3.



Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 12.

V Ptuj v nedeljo dne 21 marca 1909.

X. letnik.

Vojska?!

V naslednem podamo zanimivejše vesti zadnjih dni:

London 13. Razni listi poročajo, da se hoče uresničiti neko zvezo balkanskih dežel, h kateri bi spadala Srbija, Črna gora in Bulgarija. Ta zveza bi imela potem skupno armado kakšnih 600.000 do 800.000 mož.

Paris, 13. Srbija hotela je na Francoskem dobiti posojila za 50 milijonov frankov. Ali francoske banke so to odklonile.

Belgrad, 14. Srbske vojaške priprave se še vedno nadaljujejo. Vojaštvo stoji že vso v orožju. Ruskih prostovoljcev je pričakovati kakšnih 5000. K regularnem vojaštvu bi pa prišlo še na stotine srbskih band, ki so dospеле v zadnjem času v Srbijo in katere srbsko ministerstvo kar očitno oborožuje; zlasti jim daje tudi bombe. Doslej se je v Belgradu napravilo 50.000 bomb. Vojaštvo je že po večini za vojno pripravljeno.

Dunaj 13. Iz Belgrada se poroča, da srbsko ministerstvo noče odnehati. Na sejah ministrov so Avstriji sovražni močje v večini. Kralj se ne briga za nič. General Živković goni Srbijo naravnost v vojsko. Položaj je zelo resen. Mnogo družin se je že odpeljalo v notranje dežele. Mnogo avstrijskih državljanov, ki živijo na Srbskem, je odšlo na Hrvaško.

Dunaj 15. Z ozirom na oboroženje v Srbiji podala je naša vlada srbski primerno noto, v kateri se je zahtevalo jasnosti. Odgovor srbske vlade pa je zopet nejasen in ne daje nobenih garancij za vzdržanje miru. Nasprotno: ta odgovor je še povečal nevarnost vojske.

Dunaj 15. Danes se je vršilo pri prestolonasledniku nadvojvodi Franc Ferdinandu posvetovanje generalov, kateremu se pripisuje veliko važnost. V krogih poslancev se razširja mnenje, da je vojska neizogibna.

Belgrad 15. Srbska vlada je sklicala za 23. t. m. vse može v starosti od 31. do 36. leta pod orožje. Število teh mož znaša baje 87.000 oseb.

Vojska je skoraj neizogibna, — to nam kažejo zadnja poročila. Naša vlada je skozi 5 mesecev kazala toliko potrpežljivosti, kakor bi jo pač ne imela nobena druga veleavlast. Ali namesto da bi se Srbija na to ozirala, je še naprej izzivala, hlinila miroljubnost in se oboroževala. Zadnji odgovor srbske vlade skuša zopet celo zadevo utemnit in zavleči. Ali tudi zdaj še ni naša vlada predložila ultimatum, temveč hoče še en poskus za vzdržanje miru napraviti. Kakor vse kaže, bode tudi ta poskus zamanj. Ako pride do te nesrečne vojske, pri kateri ne more Avstrija napraviti nobenega dobička, potem so zanjo odgovorni oni krogi, ki so jo na zločinski način povzročili.

Dunaj 16. Avstrijski poslanik grof Forgach bode napravil nov korak v Belgradu. Tudi ta ne bode ultimatum in se hoče tedaj še enkrat poskusiti, vzdržati mir.

Belgrad 16. Tu sem so došli ruski kozaki, ki se hočejo kot prostovoljci proti Avstriji boriti. Prebivalstvo jih je sprejelo z velikanskim navdušenjem.

Dunaj 16. Srbski študenti, ki tukaj študirajo, imajo tajne seje in vohunijo kot špijoni. Vlada hoče baje odločno proti njim nastopiti.

Dunaj 16. Vso inozemsko časopisje je mnenja, da srbski odgovor Avstriji ne more zadoštevati. Resnici na ljubo se mora priznati, da je položaj do skrajnega napet. Ako se Srbija v zadnjem hipu ne spametuje, mora priti do vojske.

Belgrad 16. Skupščina je sprejela postavbo, v kateri se dovoli vladi kredita za vojne namene v znesku čez 5 1/2 milijonov dinarjev. Srbija je naročila v Brüsselu 15 ton smodnika.

Magdeburg 16. Poroča se, da hočejo srbske bande na Drini že na lastno pest boj pričeti.

Belgrad 16. Tukaj se je ostavil ves promet. Mnogo tujih državljanov se pripravlja na odpotovanje. Vlaki v Semlim so prenapolnjeni.

Niš 16. Tukaj se je zaprlo celo vrsto srbskih oficirjev zaradi veleizdaje.

Budapest 16. Iz Odenburga se poroča, da so hoteli neznani zločinci tamošnjo skladišče smodnika napasti. Vojaki so jih s strelji pregnali.

To so dosedanja glavna poročila. Čitatelji vidijo, da je stvar zelo resna.

Politični pregled

Od srbskih veleizdajalcev. Kakor smo že poročali, se vrši zdaj v Zagrebu velika razprava zaradi veleizdajstva, katerega je cela vrsta vplivnejših Srbov obdolžena. Zdaj so zaprli tudi Srba dr. Miladinoviča. Razprava je velezanimiva in bodemo, kadar bode končana, obširneje o nje poročali.

Preosnova realnega kredita. Svoj čas je naša vlada obljubila, da hoče hitro potrebne korake za razdolženje kmetskih posestev storiti. Zdaj je baje že imenovala komisijo, ki se bode pečala z uspešno preosnovo realnega kredita v kmetijstvu. Da bi ta komisija le hitro delovala in mnogo koristnega sklenila. Skrajni čas bi bil, da se enkrat vlada malo bolj za prevažna gospodarska vprašanja briga.

Proti uvozu živine in mesa iz Turčije. Nižje-avstrijski deželno-kulturni svet je v eni svojih zadnjih sej sklenil resolucijo, v kateri pravi m. dr.: Mi protestiramo najodločneje proti neverjetni zahtevi turških trgovcev v sandžaku, da bi se smelo vpeljavati turško živino in meso v in skozi avstrijsko colninsko okrožje. S tem bi se namreč na Turškem vedno vladajočo živinsko kugo vpeljavalo. Upajmo, da se bode vlada v varstvo naše domače živinoreje na to zahtevo opirala.

Za Messino, to se pravi, za žrtve velikanskega potresa v spodnji Italiji došlo je doslej približno 18 1/2 milijonov kron podpore. Velik del te podpore prispevalo je prebivalstvo na Avstrijskem. Mi gotovo nismo tisti, ki bi rekli, da naj se po tej grozoviti nesreči prizadetim ne pomaga. Ali žalostno je le dvoje: prvič dejstvo, da je nekaj italijanskih mogotcev velikanske svote tega podpornega denarja ukradlo; drugič pa to, da Italijani ne kažejo nobene hvaležnosti, nasprotno, še pljujejo na svoje dobrotnike.

Bulgarija. Nemirni položaj na Balkanu sili

tudi Bulgarijo, da še vedno oborožuje. Pripravljena hoče biti za vsak slučaj. Poroča se, da je Bulgarija mobilizirala zopet 8. svojo divizijo.

Proti vojaštvu je agitiral v Pragi neki češki infanterist. Zaprli so ga in z njim tudi njegovega brata, ki je istega zločina obdolžen.

Ženske v občinskem zastopu. Pri občinskih volitvah v Kopenhagnu je bilo 7 žensk izvoljenih. 2 sta socialistinji, 2 radikalki, 2 pripadati stranki desne in 1 je neodvisna.

Dopisi.

Od nekod. Ivan Prekoršek. Dne 2. marca je „Narodni dnevnik“, dne 4. marca pa „Nar. list“ prinesel o potovalnem učitelju I. Prekoršku isto novico, kojo je ta visokoletiči domišljavec že vzdavnej in premnogokrat zaslužil. Pripoveduje se namreč v teh dveh listih, da je I. Prekoršek dne 19. svečana t. l. okoli — 11. ure ponoči — prišel v družbi dveh Slovencev v Šporsnovo gostilno v Rogatcu, da bi tam prenočil. Ker pa se gotovo niso slovensko in češko tako mirno pri mizi pogovarjali, kakor Prekoršek zavija in se nedolžno umiva, temveč po svoji prevzetni navadi povsodi izziva in Nemcem povod na prepir daja, je več nemških gostov iz druge sobe slovenski pogovor prepovedalo in, ker to ni nič pomagalo, sta neki nemški učitelj in domači hlapec Prekorška in jurista Šalamuna iz hiše na cesto porinila, ter suknje in klobuke za njima vrgla. Sedaj pa sodimo Prekorškovo obnašanje, ki je v rešitev faliranega dijaštva še k sreči pot. učitelj postal. Ali se spodobi zanj, da gre on kot taki še le ob 11. uri ponoči prenočevanja iskat?! Je-li do tiste ure v šoli opravila imel? Kje pa je poprej okoli hodil? Ni-li iskal povoda k prepiru? Zakaj pa ne gre k Slovincem spat, ker ja Nemcem trpeti ne more, temveč navlašč v gostilno, v kojoj većinoma Nemci zahajajo, in tamkaj pa živijo kriči itd. Takih in enakih slučajev o Prekoršku pa je še mnogo po Dravski in Posavski dolini in drugod, pa se mu je prizaneslo, a sedaj pa jo je v Rogaci skupil, ker je na trdo skalo zadel, kajti vré se je že enkrat razbil. Preošabnemu Prekoršku se bo rudeči greben že pokrajšal. Bi-li v „Narodnem domu“ ali v obče slovenski gostilni ne imeli tudi Slovenci vso pravico se pritoževati, ako bi Nemci tam nasprotovali? Kaj!?! Ako se Prekoršek še enkrat predrzne zavijati in svojo sebičnost nadaljevati, se bo o njegoveji prevzetiji in samovladji še več kaj razjasnilo.

Sv. Trojica sl. g. Podpisani se zahvaljuje g. dr. Zirnagastu v sv. Lenartu za njegovo požrtvovalno zdravljenje ob priliki svoje težke bolezni. Zdaj sem popolnoma zdrav in priporočam g. dr. Zirnagasta vsem težko obolelim najtopleje. — Sv. Trojica, marca 1909. Franz Schütz.

Janžvrh pri Ribnici na Pohorju. Ljubi „Stajerc!“ Sveta delžnost kot tukajšni naprednjaki nam veleva nekaj od naše sosedne do leta 1908 vseskozi mirne vasi Ribnica na Pohorju, ter njenih današnjih razmerah navesti, evo tedaj: Kakor omenjeno bile so do leta 1908 v tej prijazni vasi razmere dokaj mirne, ja, nam sosedom celo vzorne. Leta 1907 priklatali so se